

Dr. Erdei Ügyvédi Iroda, Dr. Erdei Csaba

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

ügyvéd

14/694 - 4/2021

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Dr. Erdei Csaba ügyvéd ( ) az általam képviselt **Monus Global Kft.** ( ) és a ( ) nevében a **Fővárosi Törvényszék** 2020. szeptember 02-án kelt, **106.K.700.318/2019/37. számú jogerős ítéletével** szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet elutasító, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által, 2020. december 09-én meghozott Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésével szemben benyújtott alkotmányjogi panaszt a Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívására az alábbiakkal

egészítem ki:

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzése Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti érdemi és hatékony jogorvoslati jog érvényesüléséhez fűződő alkotmányos alapvető jogot sérti, amely alapjogsértés az ügyben hozott ítéletekben tetten öltő, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek minősül az alábbiak miatt:

Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186., megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]}. A különböző eljárásokban a jogalkotó eltérő jogorvoslati formákat, jogorvoslatot elbíráló fórumokat állapíthat meg, valamint azt is eltérően határozhatja meg, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet {1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; hasonlóan: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]}. „Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslatihoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslatihoz való jogot” (Indokolás [28]–[31]).

Az Alaptörvény említett rendelkezései tehát azt a kötelezettséget róják a bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat. Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

Az Alkotmánybíróság tehát egyértelművé tette azt, hogy a bíróságok kötelezettsége, hogy az alapvető jogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel összefüggésben speciális helyzet a konkuráló alapjogi pozíciók esetén áll elő, vagyis amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel kiemelte: a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie {14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]; 3312/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek mércéjeként pedig az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy »[a] védelmi kötelezettség teljesítése során mind a törvényhozónak, mind pedig a jogalkalmazóknak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol« {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]}.

Az alkotmányos elvet és alapjogokat az Alaptörvény elismeri és védi. Az érdemi és hatékony jogorvoslati jog védelméhez fűződő alkotmányos alapjogot a XXVIII. cikk (7) bekezdése tartalmazza.

Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3) bekezdése alapján: „(3) *Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.*”

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében:

„(7) *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”

Magyarország Alaptörvénye 28. cikke szerint:

„*A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy*

módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

A Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti, érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alapjog az egyént a hatóság, bírósági határozatokkal szemben megillető jogorvoslati jogosultságot védelmezi, és annak elvonását az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése *más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával teszi korlátozhatóvá.*

Az Alkotmánybíróság szerint az Alaptörvény 28. cikke a formális jogszerűségeen túlmutató, olyan alkotmányjogi szempontból értékelhető tartalmi követelményeket támaszt a bírói döntések indokolásával szemben, amelyek értelmében a bíróságnak a döntése szempontjait, indokait kellő részletességgel kell bemutatnia {3305/2017. (XI. 24.) AB határozat, indokolás [41]}.

A konkrét ügyben a felperesek által a Kp. 117. § (1) bekezdése szerinti törvényes határidőben gyakorolt jogorvoslati joga alapvetően sérült azáltal, hogy felülvizsgálati kérelem visszautasításra került, mert azt nem a P21, hanem a P23 úrlapon terjesztették elő a felperesek jogi képviselőjük útján, ugyanis a Büsz. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerint az, hogy az OBH Elnöke meghatározhatja azt, hogy milyen úrlapon kell előterjeszteni a kérelmet, aránytalanul, indokolatlanul, szükségtelenül és más alapvető jog alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében hiányában, az elérni kívánt céllal aránytalanul, az érdemi és hatékony jogorvoslati jog, mint alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartása nélkül korlátozza azt.

Az Alaptörvényből ugyanis a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságának az igénye is következik, vagyis, hogy képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. Az Alkotmánybíróság megfogalmazásában ez azt jelenti, hogy „[m]inden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát” {9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [20]}.

Eszerint „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint „a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen” (Indokolás [13]). „Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában

foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.” {3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [13]}

A jelen alkotmányjogi panasszal sérelmezett bírói döntés Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdésébe – és ennek folytán közvetetten a 28. cikkébe is – ütköznek, mert sértik az érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alapjog lényegi tartalmát és a sérelmezett bírói döntés nem biztosította a felperesek számára az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti a 28. cikk szerinti kellő, érdemi és hatékony bírói jogvédelmet.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése és közvetetten a 28. cikke magában foglalja a tisztességes eljárás követelményét és a hatékony bírói jogvédelem igényét is. Erre tekintettel, **az ismertetett bírósági alapjogsértés – az ügyben hozott ítéletekben testet öltő, a bírói döntést érdemben befolyásoló módon – alaptörvény-ellenességnek minősülnek, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7)**

bekezdése szerinti érdemi és hatékony jogorvoslat érvényesüléséhez, védelméhez fűződő alapvető jogot is sértik. *A fentiekben részletezett ténybeli és jogi érvek alapján, ezért indítványozzuk, hogy az Tisztelt Alkotmánybíróság Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (1) bekezdésében, (2) bekezdés d) pontjában és (3) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 1. § a) pontjában, 2. §-bn, 27. § a)-b) pontjaiban, 29. §-ban, 39. § (1)-(3) bekezdéseiben, 43. § (1) bekezdésében, 51. § (1) bekezdésében, 52. § (1), (1b), (2)-(6) bekezdéseiben, 53. § (2)-(3) bekezdéseiben, 63. § (1)-(2) bekezdéseiben, 65. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint eljárva, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésének Alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és semmisítse meg.*

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 117. § (1) bekezdése alapján:

„A felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a jogerős határozat közlésétől számított harminc napon belül kell jogi képviselő útján benyújtani. A határidő elmulasztása miatt a határidő lejártát követő tizenöt napon belül van helye igazolásnak.”

A Kp. 29. § (1) bekezdése értelmében az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a bíróság is elektronikusan kézbesít a részére.

Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján ha nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi, a 2. § (1) bekezdése szerinti ügy tekintetében az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője. A

felperesek tehát egyrészt elektronikus ügyintézésre köteles gazdálkodó szervezetek, másrészt a Kp. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogi képviselő útján kötelesek eljárni, ezért beadványaikat kizárólag elektronikus úton terjeszthetik elő.

A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (továbbiakban: BÜsz.) 75/C. § (2b) bekezdése értelmében az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztése esetére űrlapot rendszeresíthet. Ha az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztésére űrlapot rendszeresít, az elektronikus úton kapcsolatot tartónak a beadványt űrlapon kell előterjesztenie. Az OBH elnöke pedig P21 űrlap azonosítón rendszeresítette a felülvizsgálati kérelem előterjesztéséhez szükséges űrlapot.

A Kp. 115. § (2) bekezdése folytán a felülvizsgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja, ha az elektronikus kapcsolattartásra köteles fellebbezésre jogosult vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő.

A Kúria sérelmezett végzése értelmében figyelemmel arra, hogy az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett felperesek a felülvizsgálati kérelmük benyújtására nem az arra szolgáló P21 azonosítójú űrlapot vették igénybe, hanem azt a P23 azonosítójú, „Űrlap egyéb beadvány benyújtásához” nyomtatványon terjesztették elő, ezért a felülvizsgálati kérelem benyújtása nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a felperesek nem a kötelezően alkalmazandó elektronikus űrlapon terjesztették elő a felülvizsgálati kérelmüket.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alkotmányos alapvető jog tényleges érvényesülését sérti az, hogy a felperesek által a Kp. 117. § (1) bekezdése szerinti törvényes jogorvoslati határidőn belül előterjesztett felülvizsgálati kérelem visszautasításra került, mert azt nem a P21, hanem a P23 űrlapon terjesztették elő a felperesek jogi képviselőjük útján, ugyanis a BÜsz. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerint az, hogy az OBH Elnöke meghatározhatja azt, hogy milyen űrlapon kell előterjeszteni a kérelmet, aránytalanul, indokolatlanul, szükségtelenül és más alapvető jog alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében hiányában, az elérni kívánt céllal aránytalanul, az érdemi és hatékony jogorvoslati jog, mint alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartása nélkül korlátozza azt.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 04.

Monus Global Kft. és [REDACTED]

jogi képviseletében:

Dr. Erdei Csaba
[REDACTED]
Dr. Erdei Ügyvédi Irodát
[REDACTED]
dr. Erdei Csaba ügyvéd [REDACTED]